Please consider the environment before printing…

दिनांक:- 30 / 01 / 2024

Death Anniversary of Mahatma Gandhiji

महात्मा गांधीजी यांना पुण्यतिथीनिमित्त सादर प्रणाम

प्रस्तावना:

महात्मा गांधींच्या स्मरणार्थ भारतात 30 जानेवारी रोजी शहीद दिन (Mahatma gandhi death anniversary) साजरा केला जातो. महात्मा गांधी हे भारतीय स्वातंत्र्याच्या इतिहासातील सर्वात प्रसिद्ध नाव आहे. त्यांना 'राष्ट्रपिता' म्हणूनही ओळखले जाते.

मोहनदास करमचंद गांधी हे भारताला सत्य आणि अहिंसेच्या मार्गावर नेणाऱ्या प्रमुख स्वातंत्र्यसैनिकांपैकी एक होते. स्वातंत्र्यानंतर काही महिन्यांनी म्हणजे 30 जानेवारी 1948 रोजी महात्मा गांधी यांची हत्या करण्यात आली. गांधी स्मृतीमध्ये नथुराम गोडसेने बिर्ला हाऊसमध्ये संध्याकाळी प्रार्थनेला जाताना गांधींवर गोळ्या झाडल्या. या दिवसाची इतिहासात गांधीजींची पुण्यतिथी (Mahatma gandhi death anniversary) म्हणून कायमची नोंद झाली आहे. पण तुम्हाला माहित आहे का की 30 जानेवारी हा गांधीजींच्या पुण्यतिथीशिवाय खास का आहे? चला जाणून घेऊया महात्मा गांधींच्या पुण्यतिथीशिवाय 30 जानेवारी हा दिवस का साजरा केला जातो? 30 जानेवारीला हुतात्मा दिन भारतीय 30 जानेवारी हा शहीद दिन म्हणून साजरा करतात. या दिवशी महात्मा गांधी यांचे निधन झाले. बापूंची पुण्यतिथी शहीद दिन म्हणून साजरी करून राष्ट्र महात्मा गांधींना आदरांजली वाहते. यावेळी भारताचे राष्ट्रपती, उपराष्ट्रपती, पंतप्रधान

आणि संरक्षण मंत्री दिल्लीतील राजघाटावरील गांधींच्या समाधीवर पोहोचतात आणि गांधीजींच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदानाचे स्मरण करून त्यांना आदरांजली वाहतात. यावेळी देशाच्या सशस्त्र दलातील शहीद जवानांना अभिवादन करण्यात येते. बापू आणि शहीदांच्या स्मरणार्थ देशभरात दोन मिनिटे मौन पाळले जाते.

23 मार्चच्या हुतात्मा दिनापेक्षा फरक :

भारतात 30 जानेवारी व्यतिरिक्त, 23 मार्च हा शहीद दिवस म्हणूनही साजरा केला जातो. दोन वेगवेगळ्या तारखांना हुतात्मा दिन साजरा करण्याबाबत अनेकांच्या मनात संभ्रम आहे. पण दोन्ही हुतात्मा दिनात फरक आहे. 30 जानेवारी रोजी महात्मा गांधींची हत्या झाली, तर स्वातंत्र्यसैनिक भगतसिंग, राजगुरू आणि सुखदेव यांना 23 मार्च 1931 रोजी फाशी देण्यात आली. त्यामुळे 23 मार्च रोजी अमर शहीद दिन हा अमर शहीदांच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो.

Jagdamba Education Society's SND POLYTECHNIC KNOWLEDGE PERSPECTIVE UNDERSTANDING

30 जानेवारीचा इतिहास 1530 :

मेवाडचे राणा संग्राम सिंह यांचे निधन. 1903: कलकत्त्याच्या इंपीरियल लायब्रीचे लॉर्ड कर्झनच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले, स्वातंत्र्यानंतर त्याचे नाव बदलून नॅशनल लायब्ररी करण्यात आले. 1948: महात्मा गांधींची हत्या. 1971 : इंडियन एअरलाइन्सच्या फोकर मैत्री विमानाचे लाहोर येथून अपहरण करून ते नष्ट करण्यात आले. 1985: लोकसभेने पक्षांतर विरोधी कायदा मंजूर केला. 2007: एका आंतरराष्ट्रीय करारामध्ये, भारतातील दिग्गज टाटाने अँग्लो-डच स्टील निर्माता कोरस ग्रुपला 12 अब्ज बिलियन पेक्षा जास्त किंमतीत विकत घेतले होते.

महात्मा गांधींबद्दलच्या काही महत्त्वाच्या आणि न ऐकलेल्या गोष्टी :

1. गांधीजींना सगळे महात्मा गांधी म्हणून ओळखत असले तरी त्यांचे नाव मोहनदास करमचंद गांधी असे असून, त्यांचा जन्म २ ऑक्टोबर १८६९ रोजी गुजरातमधील पोरबंदर येथे झाला.
2. गांधीजी केवळ १३ वर्षांचे असतानाच त्यांचा कस्तुरबा गांधी यांच्याशी विवाह झाला. लग्नानंतर त्यांना चार अपत्ये झाली.
3. १८९३ मध्ये कायद्याची प्रॅक्टिस सुरू करण्यासाठी ते दक्षिण आफ्रिकेत गेले आणि तेथे जवळपास २२ वर्षे तेथे राहिले. पीटरमॅरिट्झबर्ग येथे प्रथम श्रेणीच्या डब्यातून प्रवास करताना त्यांना ट्रेनमधून ढकलून दिल्यानंतर त्यांनी दक्षिण आफ्रिकेतील अनेक वर्षांची विषमतावादी प्रथा मोडून काढण्यासाठी आणि वर्णभेद संपविण्याची मोहीम हाती घेतली.
4. १९१५ मध्ये गांधीजी भारतात परतल्यानंतर गोपाळकृष्ण गोखले यांनी त्यांना कोणतेही राजकीय कार्य सुरू करण्यापूर्वी एक वर्षासाठी संपूर्ण भारताचा दौरा करण्याचा सल्ला दिला होता. त्यानुसार गांधीजींनी मुंबईतून सुरुवात करीत देशभर प्रवास केला. गांधीजींनी १९१७ मध्ये बिहारच्या चंपारण जिल्ह्यातून पहिले आंदोलन (सत्याग्रह) सुरू केले.

5. गांधीजींनी असहकार चळवळ, सविनय कायदेभंग चळवळ व भारत छोडो आंदोलनासह भारतातील विविध स्वातंत्र्य चळवळींचे नेतृत्व केले. त्यांच्या नेतृत्वाखाली भारतातील वसाहतवादी राजवटीविरुद्धच्या आंदोलनांमध्ये देशातील जनता मोठ्या प्रमाणात सहभागी झाली होती.
6. गांधीजी हे फक्त शाकाहारी आहार घ्यायचे. त्यांच्या शाकाहाराचा नैतिक आधार या पुस्तकात त्यांनी लिहिले आहे की, त्यांनी आयुष्यभर केवळ ताज्या भाज्या, दही व फळे यांचे सेवन केले.
7. देशातील अस्पृश्यता दूर करण्यासाठी गांधीजींनी मोलाचे कार्य केले. १९३२ मध्ये त्यांनी अस्पृश्यांचे जीवन सुधारण्यासाठी एक मोहीम सुरू केली; ज्याला हरिजन असे नाव देण्यात आले. या शब्दाचा अर्थ 'देवाची मुले' असा होतो. गांधीजींनी 'हरिजन' हा शब्द 'अस्पृश्य' समाजासाठी शोधून काढला; जो अखिल भारतीय हरिजन दौऱ्यादरम्यान खूप लोकप्रिय झाला.
8. महात्मा गांधीजींनी भारतातील हातमाग उद्योगाला पुनरुज्जीवित करण्याचे काम केले; त्यांनी खासकरून खादी उद्योगावर लक्ष केंद्रित केले.
9. अहिंसेचा संदेश देण्यासाठी गांधीजींना जन्मदिवस 'आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिन' म्हणूनही साजरा केला जातो.
10. १९३० मध्ये त्यांना टाइम मॅगझिनने 'पर्सन ऑफ द इयर' ही पदवी देऊन सन्मानित केले. ३० जानेवारी १९४८ रोजी महात्मा गांधी यांचे निधन झाले.

Jagdamba Education Society's
SND POLYTECHNIC

LIBRARIAN
MR.U.D. MULANI
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401

S.N.D. POLYTECHNIC, BABHULGAON
LIBRARIAN
YEOLA DIST. NASHIK

PRINCIPAL
PROF.U.B JADHAV
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401